

prostřednictvím Lebeděva. Prosím, abys i Ty tlumočil tuto žádost pana presidenta a vlády sovětské vládě. V plné dohodě se zástupci SNR prosíme též Američany a Angličany o posláni zbraní a vojenského materiálu, který mohou poslat z Itálie na Slovensko a který mají připraven pro protinacistické hnutí kdekoli v Evropě. Američané a Angličané nespojují zaslání takovéto pomoci se žádnými podmínkami. Záleží jim ovšem na tom, aby Sověty neměly námitek. Protože situace na Slovensku je velmi vážná, je naší povinností, abychom znovu sovětského spojence, i druhé spojence naléhavě prosili o další pomoc. Lebeděv přijal moji prosbu a vysvětlení s upřímným pochopením a sám hned slíbil, že ještě dnes bude svou vládu informovat.

Pro Tebe: Rozhovory se slovenskými delegáty probíhají velmi přátelsky a úspěšně.

Ripka.

AMZV Praha. Depeše odeslané, 1944, čís. 2769 (Mos. 335). Nešifrovaný záznam(?) odoslanej depeše. Strojopisný priepis.

485

1944. október 24. Praha. — Zpráva úradu vojenského splnomocnenca pri nemeckom štátnom ministrovi pre Čechy a Moravu a veliteľa vojenského okruhu Čechy a Morava K. H. Frankovi s večerným situačným hlásením nemeckého veliteľa na Slovensku z 23. 10. 1944.

Tajné!

Vec: Situácia na Slovensku.

Večerné hlásenie nemeckého veliteľa na Slovensku z 23. 10. 1944.

1. Situácia nepriateľa:

Pri Podkriváni (25 km východojuhových. od Zvolena) na ceste Zvolen—Lučenec sa nepriateľ bráni v dobre vybudovaných bunkroch a poľných pozíciách (býv. česká línia bunkrov), za podpory delostreleckého oddielu, umiestneného v priestore Detva (5 km severozáp. od Podkriváňa). V tomto priestore sú časté hlbkové lety.

V bojovej skupine Schill a divízii Tatra situácia bez zmeny.

Pri Bielom Potoku (južne od Ružomberka) a pri Necpaloch (12 km juhovýchodne od Turč. Sv. Martina) je odpor mimoriadne húževnatý, podporovaný delostrelectvom, mínometmi a protitankovým delostrelectvom.

Situácia bánd: V priestore Žilina sa stupňuje činnosť bánd. Ruský partizánsky veliteľ plukovník Popov sa pokúša propagandou všemožne rozkladať mužstvo SS divízie granátnikov (Halič č. 1), doteraz máme 50 prebehľíkov.

2. Vlastná situácia:

18. SS divízia panc. granátnikov dnes dobyla Kokavu (15 km juhozápadne od Tisovca) a Klenovec a napriek silnému odporu nepriateľa prelomila líniu bunkrov a poľných postavení pri Podkriváni, dobyla Podkriváň a útokom vzala vrchy na severe.

Pri skupine Schill a divízii Tatra čulá prieskumná činnosť a bojové zrážky.

Útočná brigáda Dirlewanger zlomila tvrdý odpor nepriateľa južne od Bieleho Potoka a dobyla dôležité vrchy v jeho okolí. Bojová skupina, ktorá postupovala z Necpál vo veľmi ťažkých terénnych podmienkach a za zlého počasia, sa len

pomaly prebojovala Necpalskou dolinou, kde sa nepriateľ húževnato staval na odpor. 753

SS divízia granátnikov úspešne pokračovala v stíhacích operáciách.

Letecká činnosť: 1 Fw 189 prieskum počasia a bojový prieskum pred 18. SS divíziou panc. granátnikov.

Poveternostná situácia: 23. 10. 1944 nad západným a stredným Slovenskom uzavretá kopovitá oblačnosť asi vo výške 600 m, miestami náhly dážď, vrchy v mrakoch.

SÚA Praha. S 110-5-47/161. Originál; strojepis. (Z nemčiny preložil HT.)

486

1944, október 24. [Banská Bystrica.] — Operačný rozkaz veliteľa
1. čs. armády gen. R. Viesta na zabezpečenie obrany v priestore
Zvolena.

Tajné!

Vec: Operačný rozkaz.

I. *Situácia*: V úseku III. skupiny nepriateľ zvyšuje svoj tlak predovšetkým vo smere na Zvolen od východu, čiastočný tlak prejavuje taktiež zo smeru Pliešovce, v ostatných úsekoch tejto skupiny podľa doterajších správ vyvíja nepriateľ len zvýšenú prieskumnú činnosť.

II. *Úloha jednotiek III. skupiny*:

1. *Prápor Želinský*:

Behom dňa 24. 10. 1944 zaháji presun cez Ostrú Lúku—Budča—Lieskovec do priestoru Očová, kde zaujme obranu v úseku: kóta 453 (vých. Mlyna Harajec) — juhovýchodné a južné okraje Očová—južné svahy Jablonová s úlohou: prehradiť smery Detva—Zvolen a Víglaš—Zvolen.

Tento prápor prevedie behom dňa 25. 10. 1944 rekognoskáciu cesty z Očovej na Hrochof.

2. *Prápor Búrik*:

Dnes, t. j. 24. 10. 1944, po zotmení započne sťahovať svoje jednotky z doterajších postavení a na mieste zanechá len krycie prvky a časť delostrelectva. Tento prápor sa presunie behom noci na 25. 10. 1944 do priestoru Zadky—Na Piesky trig. 389, kde zaujme obranné postavenie s úlohou: prehradiť smer Víglaš—Zvolen a zaistiť sa proti event. prekvapeniu z juhu.

Presun oboch horespomenutých práporov (Želinský a Búrik) spolu s delostrelectvom a so všetkými trérami musí byť prevedený tak, aby cesta Lieskovec—Zvolen bola už voľná na presun jednotiek 2. čs. brigády od 02,00 hod. dňa 25. 10. 1944.

Aby horespomenuté jednotky mohli behom noci usporiadane a spoľahlivo zaujať nové obranné postavenia v horeuvedených priestoroch, prevedie štáb III. skupiny svojimi dôstojníkmi podrobný prieskum udaných obranných postavení (vyznačí prípadne cesty, event. predný okraj obranného postavenia), ktorí behom noci zavedú jednotlivé roty do určených priestorov novej obrany.]

3. *Skupina Juračka*:

Obsadí v noci na 25. 10. 1944 priestor Samilovec kóta 474 — Víglaš, jako predsunuté obranné postavenie pred obranou práporov Búrik a Želinský.